

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Calea conștiinței

(+) Singura cale cu adevărat grea. Și puțină merg pe ea până 'n capăt. Pentru că duc pe culmi, în atmosfera aspră a înălțimilor, reclamând mereu eforturi și lăpădare de sine. Ochiul doar vede și deacolo ceea ce de jos; urechea aude și inima simte chemările lutului. Atâtea sunt piedecile sborului spre împărăția convingerilor și atâtea legăturile ce trebuie rupte ca să se poată da ascultare glasului conștiinței celei mai bune! Lupta aceasta e mai ales grea când, urmând poruncii lăuntrice, caută să părăsești situații, să cobori trepte cu trudă și cînste urcate, și să ncepi din nou, pe alt plan, munca zidirii tale duhovnicești.

Cum vedem noi a fi cazul Prea Cucerniciei Sale pâr. Teodosie Bonteanu, trecut de curând la Sf. Unire. Format de tîndr în duhul monahicesc al Muntelui Athos, după ce vine în țară înțelege să ostenească pe drumul anevoios al călugăriei după rînduiala sfinților legiuitori ai acestui fel de viață. În, relativ, scurtă vreme, ajunge stareț al mănăstirii Cetățuia-Iași. Mai marii bisericestii aprecîindu-i, după dreptate, munca și calitățile spirituale, îl fac arhimandrit și îl trimit să facă apostolie și să reprezinte ortodoxia la Paris, apoi la Baden-Baden. Dînsul ascultă, muncește, studiază și se roagă. Studiază fără patimă, mînat numai de dragostea adevărului și a lui Hristos, catolicismul. Trăiește luni de zile în mănăstirea benedictinilor din Maria-Laach (Germania) ca să cunoască la el acasă catolicismul și sub raport monahicesc. — Sfârșitul îl știm: pâr. Bonteanu s'a făcut unit. Fără să ceară și fără să aștepte situații în ierarhia bisericescă. A fost călugăr și călugăr a rămas: basilian la Bxad. Viața cea nouă și-a început-o ca smerit novice în cinul românească unit al Sf. Vasile. Și așa, fostul director-redactor al revistei „Viața Monahală”, autorul unei valoroase lucrări despre Mănăstirile Athosului, tîlmăcitorul iscusit al operei lui Bourceau: Pentru a fi un om (ieșită și în a doua ediție), fostul stareț și arhimandrit ortodox, o vreme n'o să mai fie auzit. Afară de cazul că noii săi confrăți îi vor da tiparului bogată și reconfortantă spovedanie a frămîntărilor prin cari a trecut pîndă să poată ajunge la limanul în care se adăpostește acum și câte zile-i va da Domnul.

Ziarul Opinia din Iași (18. 3. 37) aduce următoarele rînduri dintr'o scrisoare a pâr. Bonteanu către acea redacție, după trecerea acestuia la Sf. Unire: „Voiu continua și pentru viitor munca mea spirituală și monahală în sânul acestei Biserici universale, care știe să protejeze monahismul în drumul lui spre sanctificare și evanghelizarea maselor; voiu colabora cu toți oamenii de bine în vederea apropierii și Unirii Bisericilor, ca bun creștin și adevărat român; și voiu împăca — cred eu, — pe toți prietenii și cunoscuții scumpi din Iași cărora le trimit pe această cale salutul meu”. Apoi continuă ziarul: „Aducem la cunoștință ieșenilor cazul de conștiință al P. C. arhimandrit Teodosie Bonteanu, adăugînd că ortodoxia a pierdut un membru de valoare”.

A pierdut și va mai pierde și alți membri de valoare ortodoxia neortodoxă. Dar va câștiga în schimb adevărul și creștinismul integral. Drept că va câștiga numai suflete de veritabilă elită spirituală; bărbați cari, grija cea lumescă lăpădându-o de fapt și nu numai de formă, vor avea tăria să se smulgă din slujba unui crez în care au atâtea motive să nu mai creadă. Dar, în sfârșit, singur acestia sunt valori adevărate, restul oricît șgomot bine plătit ar face, nefiind altceva decît aramă sunătoare și chimvale răsunătoare. — Când nu e cazul unor rătăciți de bunăcredință.

Contra comunismului

Noua enciclică papală contra bolșevismului ateu — Sfântul Părinte chiamă la luptă împotriva satanismului pe toți cei cari cred în Dumnezeu — Spre o ordine socială-creștină

Peste vuetul haotic al vremii a răsunat din nou clopotul cel mare din San-Pietro. Sguguitor, ca o prevestire de furtună; plin de noi speranțe, ca clopotul din noaptea învierii.

Este în joc civilizația creștină în întregul ei. Neamurile se sbat „în pericolul de a cădea din nou în barbarie”. Comunismul bolșevic și ateu, în plin progres, stă să nărue întreagă ordinea socială născută din bunăvestirea Mântuitorului. De aceea Vicarul lui Hristos pe pămînt, Papa Pius XI, strigă din nou, în miez de noapte, porunca adevărurilor eterne. Recentă enciclică „Divini Redemptoris” este un sguditor semnal de alarmă. Poate ultimul. În tot cazul, cel mai solemn, cel mai luminos, cel mai puternic din câte a auzit lumea pîndă acuma. Cuvînt încărcat de griji și de durere. Fiindcă de mult, din bună vreme Biserica Domnului a văzut răul. Ni l-a arătat. Ne-a prevestit primejdia. Ne-a conjurat s-o ocolim. Se găsesc accente pline de tărie încă în condamnarea solemnă a comunismului din Syllabusul lui Pius IX (1846). Clar-văzătorul Leon XIII l-a arătat ca „ciumă distrugătoare” a întregii societăți umane. Ca să nu mai pomenim seria nesfârșită de apeluri și de îndemnuri, de chiamări, de porunci, de proteste, date în aceeași cauză de către actualul urmaș al verhovnicului Petru. Glasul lor însă n-a fost ascultat cum trebuia. N-a fost urmat. De aceea am ajuns la impasul de astăzi. Un nou apel era, deci, necesar. Cel mai solemn cu putință. Cel mai stăruitor. Cel mai convingător și mai categoric. Poate, va avea acum răsunetul dorit. Ii dă tărie și „valoare dureroasă tocmai vederea rodurilor amare ale ideilor subversive care au fost prevăzute și prevestite” de către locșitorii Domnului. — Iată sbuciumul sufletesc din care a răsărit această nouă enciclică papală. O sinteză incomparabilă a „flagelului satanic”, care e comunismul și, în fața lui, o luminoasă expunere a adevărului catolic care va trebui să mîntuiască lumea.

Ar fi, de sigur, mai mult decît temerar, ar fi deadreptul absurd a încerca o justă apreciere ori chiar un rezumat al noului mesaj papal într'un articol de ziar. Lîmpede și convingător ca evidența însăși, el este de o concisiune extraordinară. Spune tot ce trebuie, dar nu are cuvinte de prisos. Are tărie și energie în glas, vibrează de durere și e străbătut totuși, dela un capăt la altul, de tonul dominant al credinței, al nădejzii în veci nedesminșită. Ar fi adevărată impietate a lăsa în cititori impresia că și-au făcut toată datoria față de un document uman de excepțională gravitate a acestei enciclice trecînd în fugă peste rîndurile pe care ne simțim datorii să le în-

chinăm noi marelui eveniment. Ele nu vreau să fie nimic altceva decît un mic și neînsemnat omagiu pentru puterea care are, în aceste zile, dureroasa îndreptățire de a se mândri că a fost cea dintâi pe pămînt care a văzut primejdia, că a luptat împotriva mereu, cu ultima energie și cu stăruință nici o clipă odihnită. Și, dacă mai vrem ceva, e doar atîta: să atragem atențiunea asupra acestei noi piștri unghiulare pe care Sfântul Scaun o pune la temelie viitoarei ordine sociale, care trdbue să se nască din marea involburare de astăzi, păstrînd tot ce-i bun în actuala organizare și îndreptînd, cu puterea adevărului evanghelic, multele necazuri ce s'au născut tocmai din păgînzarea vieții publice europene.

Literatura despre comunism este uriașă. N'am putea spune că de-acuma devine toată inutilă. Ceeace știm și putem afirma însă este, că această enciclică singură cuprinde o bibliotecă întreagă. Că nu există nimic mai concentrat, mai lîmpede, mai concludent decît această scrisoare papală, care va trebui să devină adevărat catehism al problemelor sociale și canonul călăuzitor al tuturor celor ce se ocupă de ele.

Va ajunge, pentru ilustrarea acestei afirmații, o simplă înșirare a părților enciclicei, cu pomenirea chestiunilor pe care le fixează, în ordine metodică și claritate incomparabilă.

După ce, într'o scurtă introducere, se arată originea sbuciumului pămîntesc în lupta dintre bine și rău, se precizează atitudinea de totdeauna a Bisericii față de răul cel mai mare de astăzi: comunismul, împotriva căruia Sfântul Părinte se simte dator a da un nou strigăt de alarmă. (Partea 1). — Urmează (p. 2) doctrina și roadele comunismului. Ideal fals, hrînit din „materialismul dialectic și materialismul istoric” al lui Marx. Omul cu dreptul lui la libertate, familia care e leagănul vieții, vor fi strivite de noua „umanitate fără Dumnezeu” pe care o are drept ideal comunismul. Statul însuși își pierde rațiunea de a fi. — Ideal evident fals, disolvant. Seducător totuși. Ii fac atmosferă nedreptățile create de liberalism; și își știe face propagandă extraordinar de iscusită. Totuși, roadele pe care le-a dat pîndă acum în Rusia, Mexico, Spania, îi arată evident falsitatea. Căci nu e vorba de simple excese trecătoare. Ci de urmări cuprinse în chip necesar în doctrina care proclamă, cu orgoliu rece, lupta „împotriva a tot ce e divin”.

Față de această doctrină a morșii, impusă prin teroare, se înalță ca o cetate de lumină și de viață adevărată civitas humana propovăduită de Biserică. Aceasta e clădită pe suprema realitate, care e Dumnezeu. Omul cu persona-

litatea lui, familia creștină sunt columnele ei principale. Societatea creștină e o țesătură armonică de drepturi și datorii. Ordinea ei economică-socială e rânduită după porunca dreptății. Statul își păstrează toată puterea firească și necesară. Așa se naște marea armonie socială, în care cresc virtuțile și din care răsare progresul binelui de obște. (Partea 2).

Se cer îndreptări multe și acțiuni sistematice pentru instaurarea în lume a acestui ordine sociale (p. 4). Lucrul de căpetenie este *reînnoirea generală a vieții* și spiritualității creștine. Lumea trebuie să se învețe a se smulge din lanțurile materiei, a bunurilor vremelnice. Trebuie să se pătrundă de simțul *lubirii creștine*. Care, din punct de vedere obștesc, trebuie să fie încoronarea *dreptății sociale* care trebuie să fie stăpânitoare în orânduirea vieții pământești. — Trebuie început prin a face lumină: prin studiul și răspândirea doctrinei sociale a Bisericii și, de altă parte, lămurind opinia publică asupra comunismului. — Toți trebuie să ia parte la această acțiune de salvare a lumii (p. 5). Trebuie un front comun al tuturor. Datoriile speciale au, firește, și aci preoții lui Hristos. Apoi „Acțiunea Catolică” cu diferitele ei organizațiuni auxiliare. Nu mai puțin diferitele organizațiuni profesionale, de clase și bresle. În special cele ale muncitorilor catolici. În general, concordie perfectă trebuie să-i caracterizeze pe toți catolicii în această acțiune. Mai mult: *toți cei cari cred în Dumnezeu* trebuie să se înșiruie la această luptă contra întunerecului. De aceea Papa repetă apelul pe care-l făcuse tuturor acum cinci ani: „Credința în Dumnezeu fiind temelie nesurpată a oricărui simț de responsabilitate pe pământ, toți cei cari nu voiesc anarhia și teroarea, trebuie să colaboreze cu toată energia pentruca dușmanii religiei să nu-și ajungă scopul proclamat cu atâta îndrăzneală fățișă”. — Să-și facă datoria, firește, și *Statul*. Să meargă mână în mână cu hiserica. Să îngrijască binele comun. Să facă reformele cerute de dreptatea socială. Să aibă administrație sobră și cinstită.

De încheere, întreagă această acțiune de salvare Papa o pune sub patronajul ceresc al sf. Iosif, muncitorul sărac și drept, ocrotitorul Familiei sante. Facă Domnul ca prin rugăciuni

nile lui, să zărim și noi „noul cer și noul pământ” spre care privește Papa, cu ochii primului Său antecesor Petru (2 Petr. 3, 13).

Vizitațiuni neașteptate

— „Birșagul” preoților. Și încă mai ce? —

Cu aceeași uimire, cu care a citit păr. Oct. Popa articolul păr. I. Borza din numărul 7 al „Unirii”, am citit și eu articolul păr. Oct. Popa din numărul 9 al „Unirii”. Sf. Sa (O. P.) cere în articolul amintit: „Vizitațiuni neașteptate, prevăzute încă de străbunii dela 1700”. — Aceste, se înțelege, pentru preoții neglijenți în îndeplinirea îndatoririlor lor.

Nimic de zis. Interesul ce se acordă unei bune pastorații și împlinirii cu conștiințiozitate a obligațiilor preoțești, sunt bine venite. De asemenea sunt bine venite orice sugestii care tind la ameliorarea multor lucruri din parohii, pe cum și a acelor care vreau să îndrumeze pe preoții noștri la îndeplinirea corectă a slujbei preoțești și a tot ce-i aparține. Numai că, să se facă în spirit preoțesc, binevolitor și mai ales just. Să nu se exagereze nici în bine, nici în rău.

Ori, nouă ne place să descriem în culori nu prea favorabile felul cum ne îndeplinim datorițele și să diminuăm din valoarea și meritul activității noastre. Citind apoi aceste lucruri în ziare, sunt deadreptul supărătoare.

Nu spun aceasta fiindcă aș fi fost atins de articolul păr. Oct. Popa. Nu. Căci, deși nu sunt nici eu cu stea în frunte, totuși am încercat să-mi fac datoria. Că în ce măsură am reușit, vor aprecia alții: organele noastre superioare. Și fiindcă am ajuns la organele noastre superioare, chemate să supravegheze și controleze munca preotului și la care se referă și sancțiunea căroro o cere păr. Oct. Popa, asupra preoțimii, să ne oprim puțin.

Eu socot că articolul păr. Oct. Popa nu-i destul de just în temeiurile și încheierile sale, căci lasă să se bănuiască inexactități: că adecă vizitațiunile ce se fac în parohii nu se pot numi vizitațiuni; făcute „cu clopoșei”, superiorii nu sunt în măsură să cunoască și să aprecieze munca preotului. Să se facă deci vizitațiuni inopinabile (în felul acesta, se pre-

supune că s'ar putea prinde preotul ce nu e înregistrat ultimul ordin primit în protocolul agendelor parohiale). Preoții aflați vinovați — așa se sugerează — să se pună la „birșag” s. a. Exact ca la 1700!

Intreb: crede cineva, că un protopop, de pildă, n'ar cunoaște un preot din tractul său, precum și întreaga lui activitate? Felul cum își îndeplinește datorițele? Crede că un protopop nu are nici o altă modalitate de a se informa și apoi a lua dispozițiuni de remediere decât prin vizitațiuni neașteptate? Crede cineva că Preav. Consistor nu e bine informat despre felul cum își îndeplinesc slujba preoții, dacă nu se fac vizitațiuni inopinabile? Eu sunt sigur că păr. Oct. Popa se înșală!

Păr. Oct. Popa e nedrept și cu preoțimea de rând. Căci Sf. Sa, după ce constată că avem îndrumări destule dela superiori despre felul cum trebuie să ne îndeplinim îndatoririle preoțești, spune că ne lipsește altceva: „simțul datoriei”; „nu luăm în serios problema amvonului”; „e prea multă lene”; „prea multă ușurință”; „prea multă închipuire”. — Și ca-tastihul, sigur s'ar mai fi putut lungi. Dar nu s'ar fi putut dovedi, ținut așa, în generalități supărătoare.

Pr. I. Man

Nou „Kulturkampf” în Germania?
Relațiile dintre Vatican și cărmuirea nazistă n'au fost nici când ideale. Neopăgânismul rasist nu era cu putință să fie pus de acord cu creștinismul integral, așa cum îl susține catolicismul. Și cu toate că stăpânirea național-socialistă a încheiat un concordat acceptabil cu S. Scaun, era de prevăzut că va fi socotit și acesta un petec de hârtie ce poate fi sfărțat oricând. Cum au și făcut puterile zillei, când mai pe ascuns, când pe față.

Roma a cunoscut bine situația. Dar a tăcut și a așteptat. A știut, de ex., că în Württemberg, din 97.000 școlari catolici, 93.000 au fost forțați să părăsiască școala confesională. Precum a știut și de înscenări calomnioase împotriva preoțimii și călugărimii. Dar a tăcut și a așteptat. Până acum, în Martie, când Sf. Părinte, într'o scrisoare către episcopii germani catolici, datată la 14 Martie c., a ținut să demaște atitudinea ilioială a guvernărilor

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Mijloace supranaturale de educație

A) Penitența din punct de vedere pedagogic de prof. I. Miclea

Creștinismul este educatorul popoarelor. Opera lui educativă se extinde peste vremuri, locuri și neamuri. Toți cari au intrat în sfera lui de influență și-au schimbat viața în mai bine, începând cu păgânii, continuând cu barbarii și ajungând la popoarele culte de azi, căroro nu încetează să le dea ideal și mijloace de educație. Unde a străbătut raza acestei educații, acolo au răsărit virtuți cari au umplut lumea. Această educație a format sfinți și eroi; pe când educația necreștină, singură, n'a putut să formeze decât oameni de toate zilele; pentru că toți oamenii cari se ridică peste comun, mărturisesc că educația religioasă a creat în ei tot ce-l face oameni deosebiți.

Nizuința educatorului se reduce la căutarea sufletului de copil, pentru că își dă seama, că dacă copilul își pune sufletul în mâinile lui, el îl poate modela după planurile ce le are. Ca să se poată apropia de sufletul copilului, educatorul întrebându-l o mulțime de subterfugii savante. Și totuși, ce rari sunt cazurile

în cari educatorul poate manevra sufletele după plac. Pedagogia necreștină cu toate metodele sale încă n'a găsit cea mai scurtă cale ce duce la sufletul copilului. Când crede că a pus mâna pe suflet, atunci își dă seama că îl scapă, trăgându-se ca melcul în carapace. Așa, învățătorul și elevul stau ani întregi împreună fără să se cunoască unul pe altul. Ce se sbate în sufletul elevului, ce-l chină, bucură, înalță — care dintre educatorii laici ar putea ști? Cu toate că s'ar ajuta nespun în educație dacă copilul și-ar pune sufletul, cu cea mai mare încredere și sinceritate, în palma educatorului, desfăcându-i toate încreșturile, virtuțile și păcatele, zicând: așa sunt eu în realitate, nu după cum par a fi; recunosc că altfel ar trebui să fiu: te rog să mă ajuți...

Și iată că învățătorul nostru scoborât din cer a găsit sublima metodă prin care educatorul creștin intră în sanctuarul sufletului de copil: este s. Penitența, care din punct de vedere pedagogic valorează cât toate răsunătoarele sisteme de educație.

Pedagogia actuală spune că educația ideală e imposibilă atâta vreme cât clasele vor fi atât de populate, fiindcă aici sunt adunați copii din diferite medii, cu trebuințe sufletești foarte deosebite; așa încât educația individuală singură ar putea umplea lipsurile flectăruia în parte.

Această cerință a pedagogiei actuale n'are căiri nu se realizează în chip mai ideal decât în mărturisire. În nici o împrejurare, educatorul nu poate face educație mai individuală și mai eficientă, decât aici. În mărturisire stau în fața lui Dumnezeu și dau examen despre întrebările lor, atât profesorul cât și elevul. Aici sunt absolut sinceri amândoi, fiindcă Dumnezeu îi vede, amândoi conlucră la găsirea celei mai potrivite leac pentru îndreptarea greșelii sincer recunoscute. Sf. Penitență satisface pe deplin principiul de educație individuală.

Lăturea creștină a problemei educative se consideră rezolvită, dacă tinerimea este câștigată pentru ideea mărturisirii și a cuminecării dese. Mărturisirea și cuminecarea deasupra astăzi din ce în ce devine cel mai important factor de educație.

S. Penitență își datorește eficacitatea la primul rând harului divin; dar ea răzînd în cele mai temeinice fapte psihologice, are puterea să-le înrăureze în mod hotărîtor, dându-le direcție sănătoasă. Ne place și cu această ocazie să admirăm adâncă cunoaștere a sufletului omenesc pe care a avut-o Isus Hristos, căruia se datorește instituirea adevăratei școli a caracterului, s. Penitență.

Problema fundamentală a pedagogiei are un dublu aspect, pentru că două sunt realitățile:

Pelerinaj național la Roma

Se va inaugura oficial, în 9 Mai, colegiul românesc din Roma lui Petru. Solemnitatea are pentru noi însemnătate cu adevărat istorică. Va trebui să fim prezenți la ea în număr cât mai impunător.

De aceea Inaltul nostru Episcopat a decis conducerea unui mare pelerinaj național în Cetatea Eternă, folosindu-se în acest scop timpul cel mai potrivit din toate punctele de vedere: *vacanța Paștilor*. (29 Aprilie—15 Mai). Organizarea a fost încredințată conducerii centrale a Agru-lui.

Lucrările pregătitoare sunt terminate. Zi-lele acestea se va da publicității cuvântul de chemare al organizatorilor, cuprinzând programul amănunțit și toate lămuririle necesare doritorilor a participa. Cititorii noștri le vor avea în numărul viitor al „Unirii”.

Dată fiind însă scurțimea timpului, ne grăbim să dăm chiar de acum primele informațiuni. Suntem siguri că ele vor fi primite cu bucurie. Mai ales că organizatorii au reușit să fixeze *condițiuni de participare cu adevărat excepționale*. Cele mai avantajoase cu puțință, din toate punctele de vedere.

Ca program întâi. Se vor cerceta centrele cele mai importante din Italia: *Venezia, Milano, Firenze, Pisa, Roma*. Cei cari pot cheltui 1000 Lei în plus, vor merge și la *Napoli și Pompei*. Pretutindeni vizitându-se tot ce-i de văzut, cu ghizi pricepuți. Servicii religioase românești se vor celebra pretutindeni în faimoasele catedrale ale Italiei, în S. Marco din Venezia, în domul din Milano și la mormântul apostolilor la Roma. Tot aici se va ține și o mare serbare națională în ziua de 10 Mai.

Prețul de participare a fost redus la minimum cu puțință, pentru cei cu mijloace materiale reduse, făcându-se clase deosebite pentru cei cari pot cheltui ceva mai mult. Iată-le:

Grupul A. (cei cari dela Roma se întorc direct acasă, fără a merge la Napoli), are trei categorii:

1. Călătoria cu tren cl. III și întreținere în pensuni și mănăstiri, (bărbații separat de femei): Lei 7500

2. Tren cl. III, încartiruirea și masa în hoteluri de bună categorie: Lei 9200.

3. Tren cl. II, încartiruire și întreținere în hoteluri bune: Lei 11000.

Grupul B. face întreg programul, până la Roma, împreună cu cei din A, călătorind exact în aceleași condițiuni, după clasă de tren și categorii de hoteluri. Singura deosebire este, că dela Roma ei nu se întorc deodreptul acasă, ci vor coborî la *Napoli și Pompei*, rămânând în Italia cu 2 zile mai mult decât ceilalți. Aceștia vor plăti, în total, după clasificarea de mai sus: 1) Lei 8500.—; 2) Lei 10.200.— 3) Lei 12000.—.

In acest preț este cuprins biletul de tren, pentru întreg parcursul, dela Jimbolia până la întoarcere. Întreținere completă în Italia. Toate excursiunile și vizitările din program. Intrările în muzee și locuri de vizitat. Transportul persoanelor și bagajelor dela gară la hotel și invers. Toate taxele și bacșișurile. Ghizi în diferite orașe și autocarele pentru vizitarea orașelor.

Pașapoarte vor scoate participanții individual, fiecare dela Prefectura sa. (Cel colectiv e prea costisitor și cu multe neajunsuri). — *Pot participa persoane de orice confesiune* cu condiția să respecte caracterul religios și național al pelerinajului.

La înscriere se va plăti un aconto de 3000 Lei de persoană, restul vărsându-se cel mai târziu până la 20 Aprilie c. — Inscriserile se pot face în următoarele locuri: *Biroul Central Agru Cluj* (Str. N. Iorga 6—8). — *Mitropolia rom unită, Blaj*. — *Episcopia rom. unită. Oradea* (Piața Unirei 3). — *Oficiul, „C. I. T.”* (Compagnia Italiana Turismo). **București** (Calea Victoriei 53). „S. A. R. P. I. M.” **Timișoara IV.** (I. C. Brătianu 47.) și **Cernăuți** (Str. Regele Ferdinand 39).

Date fiind aceste condițiuni de participare extraordinar de avantajoase, îndemnăm pe toți cei cari pot să nu scape acest prilej de a vedea Italia, cu toate comorile ei religioase și artistice. Vor veni de acolo înoși sufleteste și îmbogății cu amintiri cari nu se vor mai uita. — Vor face, în același timp, și un act cu adevărat

de azi, și să declare răspicat că „experiențele din ultimii ani au desvăluit toate machinațiile cari aveau ca scop să ducă o luptă nemi-cătoare împotriva lui Hristos și a Bisericii sale”.

Scrisoarea papală osândește răstăcirea pășină în care-l ținut poporul căruia i-se vâra în cap fel de fel de idei scâlcite, cum ar fi absurditatea că fatalitatea e superioară Dumnezeu și că rasa, poporul, statul sunt suprema normă a valorilor. Și altele de acest fel (mitul sângelui, bunăoară).

Scrisoarea aceasta, în care se află cuvinte de reproș chiar și la adresa lui Hitler, după cum scriu gazetele — a fost citită în toate Bisericile din Germania. Drept răspuns oficial hitlerist „Vö kischer Beobachter” a publicat un violent articol de fond împotriva Concordatului, categorisindu-l de valoare de gradul II care nu trebuie respectată. Conflictul e deschis. Prigoana e de prevăzut. Nu ca ceva nou. Ci ca ceva ce se va face de-acum la lumină, în văzul lumii, cu brevet legal.

Conferințe românești la Viena. D.

Prof. **Constantin Nedelcu** din București, cunoscutul inspector cultural și misionar, făcând o călătorie de studiu la Viena, a fost primit cu deosebită atențiune de conducătorii instituțiilor pentru educația tineretului austriac, cari au omagiat călduros rodnică activitate pedagogică a profesorului român, cunoscut lor și dela diferitele congrese și jamboree cercetășești, unde a colaborat cu râvnă și pricepere unanim recunoscute și elogios prețuite de Lordul Baden-Powell, șeful cercetășiei mondiale, și de d. Hubert S. Martin, directorul Biuroului central din Londra. Cu ocazia serbării anuale a cercetășiei vieneze, profesorul Nedelcu a fost cinstit la loc de frunte. Deasemenea, la adunarea generală a foștilor cercetășii, unde în cuvinte viu aplaudate a exprimat salutul Cercetășilor României. La o adunare a Cercetășilor, — cari, în Austria, stau sub conducerea supremă a A. S. Arhiducesei Ileana, — oaspele român a fost întâmpinat cu muzică românească. Prof. Nedelcu a fost invitat să conferențeze despre educația parașcolară, materie în care d-sa are experiență bogată după o activitate spornică, de mulți ani, și a cărei cunoaștere și prețuire dincolo de granițele țării îi poate servi drept cea mai nobilă satisfacție, și preameritată răsplătire.

sufletești asupra cărora trebuie să acționeze: însușirile bune pe cari are datoria de a le descurca dintre bătălii; de a le lega de ceva solid, până ce se întăresc și de a-le hrăni cu nutremânt potrivit. Aceasta este acțiunea pozitivă a educatorului și are în vedere dezvoltarea în cea mai mare măsură a germenilor buni cari zac în sufletul copilului. Dar medalia educației mai are o față, ceva mai întunecată, din pricina înclinărilor ereditare, a obiceiurilor și pildelor rele însușite; aci trebuie să intervină educatorul din nou, pentru a-le plivi și chiar nimici, ca să nu împiedece dezvoltarea plantațiilor nobile. (Latura negativă a educației).

5. Penitența satisface amândouă aceste părți ale educației: dând însemnătate mare penitenței în săvârșirea acțiunilor nobile, cuceririlor și învingerilor câștigate asupra pasiunilor proprii, încurajând în fiecare încercarea virtuții. Iar partea negativă se satisface prin faptul, că răul și păcatul, prin acțiunile sufleteste ale penitentului, prin confesar și prin harul ceresc, care toate le curățește, este înlăturat. În penitență — deși se pare — nu pune pondul principal pe faptele sale săvârșite, nu se caută înapoi, decât tot cu scopul de a merge înainte. Doar însuși drumul spre mărturisire dovedește dorința omului de a rupe cu un trecut de care se îngrozește. Privirea penitentului este smulsă

trecutului și îndreptată cu dibăcle spre zările mai frumoase ale viitorului.

Pentru înțelegerea bazei psihologice a s. Penitențe, trebuie să ne scoborim în sufletul omului păcătos și să vedem ce se petrece acolo, pentru că așa ne vom da seama cât de potrivite sunt toate acțiunile s. Penitențe, cu starea sufletescă a păcătosului.

Păcatul mare n'a adus nimănui, nici când, liniște sufletescă; din contră, rana din suflet împunsă fără încetare de ghimpele conștiinței, este așa de dureroasă, încât tulburarea și tristețea se manifestă de multe ori și la exterior, prin tristețe și deprimare. În fața tribunalului conștiinței stau în permanență cei doi adversari: legea morală și păcatul; apoi osânda inevitabilă care vine chiar din partea celui vinovat.

Păcătosul osândit de conștiință, în ordine spirituală este mai de plâns decât cel osândit de judecător pentru fapte externe. Greutatea ce apasă conștiința, dela o vreme devine insuportabilă; iar omul vrea să o lapede, vrea să evadeze din sine, unde nu se simte de loc bine. E primul moment sufletesc al păcătosului. — Incepe să regrete faptele săvârșite, muștrându-se pentru ele. Al doilea moment psihologic al păcătosului. — Și fiindcă omul se leagă cu disperare de viitor, acest viitor, evident, îl vrea mai liniștit, mai frumos. Deci, la

hotărîre serioasă pentru o totală înnoire. Acesta constituie al treilea moment psihologic, după care numai decât urmează gândul satisfacției față de dreptatea vătmată: momentul al patrulea din psihologia păcătosului. Maril păcătoși sunt de acord asupra acestui curs sufletesc și asupra momentelor ce-l marchează.

Dacă din punct de vedere psihologic, Penitența este o acțiune atât de însemnată, atunci din punct de vedere pedagogic este fără pereche.

În mărturisire, penitentul vrând nevrând este propriul său acuzator. Acest fapt este foarte potrivit ca să-l rețină dela viitoarele căderi, fiindcă își aduce aminte că altfel din nou va trebui să se acuze singur. Și dacă *recunoașterea greșelii* este începutul îndreptării, cu cât mai vârtos nu va fi începutul ei, când ești dator să ți-o recunoști *față de altul*. Acest adevăr îl recunoaște chiar și Seneca: „Vitla sua confiteri, sanitatis indicium est”.

Dar Sacramentul Penitenței cuprinde o întregă serie de acțiuni din partea penitentului la cari va trebui să ne oprim puțin pentru a le arăta valoarea educativă. (Va urma)

Citiți și răspândiți „UNIREA”

patriotic. Prezența noastră în Italia va fi cea mai bună și cea mai rodnică propagandă românească în țara strămoșilor. Frații noștri de sânge și de credință vor înțelege și vor simți mai ușor cât de aproape și cât de indisolubil legați suntem noi, coboritorii aceleiași familii latine, indiferent de micile neînțelegeri pe cari răutatea ori nepriceperea omenească a încercat să le provoace.

Să mergem, deci, cu toții la leagănul credinței și sângelui. Să sărbătorim învierea Domnului la altarele cari au dat viață neamului românesc!

Știri mărunte

Personale. Pe data de 1 Aprilie 1927, d. *Iustin I. Hossu*, inginerul agronom, al Mitropoliei noastre, a fost înaintat inginer agronom inspector general, prin Decret Regal, apărut în »Monitorul Oficial« (19. 3. 37).

Misiuni poporale. În zilele de 19—22 Martie a. c. s'au ținut misiuni sfinte în parohia *Mighindoala*, (jud. Târnava-mare). Misionar a fost pâr. *Dr. Nicolae Lupu*, profesor la Academia de teologie din Blaj. La mărturisiri au ajutat pâr. *Vasile Coman* din Petiș și *Silviu Raica* din Mihăileni. N'a rămas nespovedit și ne cuminecat nimenea, afară de copiii sub șapte ani. Poporul a rămas însuflețit și mângăiat sufletește, dimpreună cu bunul lor păstor sufletesc.

Superb buchet spiritual. Catolicii mexicani au ținut să mulțumiască ierarhiei catolice nordamericane »pentru binefacerile fără număr și pentru străduințele depuse întru a le veni în ajutorul din partea acestei ierarhii. Și s'au achitat de această datorință creștinească în felul următor: au făcut să parvină la loc competent, pe calea delegatului apostolic din Mexico, un pergament, cu precizările că drept mulțumită pentru binele ce li-s'a făcut, mexicanii catolici, cler și popor, au oferit 427,484 ss. liturgii mireni; au slujit 4,430 ss. liturgii preoții; 424,596 împărțășanii și milioane de felurite acte de pietate și caritate. Câte o copie de pe acest document prețios, — așa e informat *Universe* (22. 1. 37) — va fi trimisă separat, fiecărui episcop nordamerican.

Locale. Dumineca viitoare, a treia din Paresimi, va predica în catedrală pâr. *Dr. Gavril Pop*, prof. la Academia Teologică.

— A șasea conferință din cele aranjate de desp. Blaj al »Astrei« a ținut-o Dumineca trecută pâr. *Gheorghe Dănilă*, canonic mitropolitan. Tema dezvoltată cu multă supleță în stilizare, pe temeiul unei bogate informații, a fost: »Blăjenii în Muntenia«. A fost ascultată cu atenție și plăcere și des aplaudată.

— Serbările bisericesti de Bunavestire au decurs în cadre solemne. La liturgia arhierescă I. P. S. pâr. *Mitropolit Alexandru*, care a slujit în sobor de preoți, a ridicat la treapta diaconiei pe absolvenții de teologie: I. Mihaiu, E. Oltean și N. Pușcă. Tot la Bunavestire tot sărbătorește și tot pâr. Mitropolit a făcut 20 ceteți dintre clericii seminariali.

Proces câștigat. Reuniunea Meseriașilor și Comercianților Români din Blaj, în frunte cu d. Dr. Cor. Suciuc, ca președinte și d. E. Oltean ca vicepreședinte, a pornit încă de acum 7 ani proces pentru câștigarea unor imobile ce-i reveneau de drept în urma schimbărilor de după 1918. De patru ori s'a ajuns cu această cauză litigioasă la Curtea de Cassație. Acum, în sfârșit, s'a isprăvit definitiv acest proces, cu câștigul de cauză al punctului de vedere românesc. Și cu ziua de 25 Martie c. Reuniunea Meseriașilor și Comercianților Români din Blaj,

a și intrat de fapt în posesiunea imobilelor ce-i aparțineau și pân'aci de drept.

A făcut pe cantorul la 46.900 s. liturghii. Acest muritor, cum puțini vor mai fi în lume, răspundea la numele de *Onorin Bourassa* și a trecut la cele veșnice, nu de mult, în Québec, în etate de 77 de ani. De 44 de ani a fost mereu în slujba bisericii Sf. Rochus din Québec, când dirijind la SS. slujbe corul copiilor, când cântând de unul singur la orgă. S'a întâmplat de multe ori să cânte în aceeași zi la mai multe ss. liturghii. Așa se face că la sfârșitul vieții a putut constata că lăudase pe Domnul pe calea cântării la numai puțin de 46,978 liturghii! — Odrasla unei familii evlavioase, lasă după sine, cum scrie *Catholic Times* (29. 1. 37) 13 copii; asemenea și doi frați preoți și o soră călugăriță.

Chemare la întrunire colegială. Implinindu-se 40 de ani dela terminarea studiilor liceale la Blaj, seria 1896/97 și tot anul acesta prăznuindu-se și împlinirea alor două veacuri de când Vlădicul mucenic Inochentie Micu și-a mutat reședința Vlădicească la Blaj, în conțelegere cu mai mulți foști colegi, am luat hotărîrea ca la data de 15 Maiu 1937 să ne vedem și noi la Blaj. Fac deci și pe această cale un călduros apel la toți colegii în general, și la fiecare în particular, să nu lipsească nici unul dela această convenire colegială. — La revedere! Gh. Repede, notar public, Caransebeș.

Telefonul „Unirii“

V. Carei. Informațiuni primite de curând ne arată că n'a fost corect interpretată conferința ce s'a ținut la Dv în cadrele Agru-lui. N'a fost în ea nici o notă anticreștină, de ură și dispreț față de alții. Dimpotrivă, s'a pus în evidență iubirea creștină în opoziție cu ura comunistă, care distruge altare și varsă sânge nevinovat. Sunt doar arhicunoscute metodele sanghinare întrebuintate de G. P. U. și de Komintern. Datele privitoare la numele semite ce le aflăm la comanda urgiei roșii din Spania și alte țări, și pe care le-a pomenit conferințiarul, au fost scoase din reviste catolice cu reputație mondială: »La Documentation catholique« și »La Civiltà Cattolica«. — Din parte-ne, ne bucurăm că informațiunile Dv. au fost greșite. Sperăm că altă dată le veți controla cu mai multă severitate, înainte de a ridica acuze cari dacă ar fi adevărate, ar fi cât se poate de grave.

R. Orăștie. Am primit din urbea Dv. scrisori pline de indignare împotriva dlui director al liceului de stat A. Demian. Oameni de bine cari au rămas profund mahniiți de felul cum numitul educator a ținut să prăznuiască »Dumineca ortodoxiei«. N'a găsit, adică, ceva mai bun și mai nobil de făcut, decât să insulte catolicismul în general și biserica noastră unită în deosebi. Aceasta, în fața elevilor adunați cu poruncă aspră la așa înaltă școală de iubire și armonie frățească! — Liniștiți, Vă rugăm, pe bunii noștri credincioși. Noi cunoaștem de mult pe numitul domn director. E un seclar arhicunoscut. De ce, nu știm. Poate din născare. Probabil din altă pricină. Și anume: Dsa a fost crescut la Blaj. A aflat aici multă bunătate. A trăit în internatul Vancean. Se știa, firește, că este ortodox. Nimeni însă nu l-a întrebat, nici pe dânsul, nici pe ceilalți coreligionari, de ce lege sunt. Erau tineri români, veniți aici să învețe carte. Acum aveți explicația. Sunt unii oameni, cari nu pot ierta binele ce li-se face. După ce trec hopul, se transformă automat în dușmanul celui ce i-a ajutat. Cred că în felul acesta scapă de datoria de a fi recunoscători. Cât de onorabilă e această atitudine, e altă chestiune. Constatăm numai că acesta e cazul. Fiindcă fără blestemata de unație, d. director, n'ar fi director de liceu. Ci, poate, propagandist pocăit, ori altceva și mai rău. Are deci toate motivele s'o insulte. — Dacă a forțat însă și pe elevii uniți să participe la numita manifestație de ură confesională, oprindu-i dela datoria de-a asculta liturghie la biserica lor, asta e un lucru mai grav. Un abuz de putere, care nu trebuie tolerat. Poate fi d. director ortodox cât o poftă, legile trebuie să le țină. Dacă uită acest lucru, trebuie învățat!

P. Reghin. Explicația e greșită. Departe de noi orice nemulțumire pentru înțelegerea dintre ortodoxia românească și anglicanism. Ne-am bucura din inimă dacă ea s'ar realiza într'adevăr în sens ortodox. Dacă anglicanii, adică, ar primi crezul ortodox întreg și nefalsificat. S'ar face prin aceasta un pas însemnat spre telul final: Unirea tuturor într'o singură turmă. Fiindcă între ortodoxie și catolicism depărtarea e foarte mică. Teama noastră a fost și este însă că înțelegerea a ieșit anapoda. Ortodocșii noștri au fost duși cu zăhărelul și s'au lăsat prinși în formule cari sunt cel puțin echivoce, dacă nu mai rău. Cu toate acestea am socotit că nu trebuie să ne amestecăm în discuție. Tocmai pentru a nu fi bănuți, vezi Doamne, de invidie. Se ridică însă în sânul ortodoxiei iarăși glasuri tot mai răspicate și mai alarmate de ceace s'a petrecut. Și acum, de curând, »Porunca Vremii« scria foarte violent despre chestiune Nr. din 10. 3. 37). Întrebă stăruitor: ce-i cu raportul conferinței anglo-române dela București? De ce anglicanii jubilează, iar ai noștri tac chitic și nu publică raportu? Răspunsul gazetei este acesta: »Fiindcă ni-s'a furat ortodoxia. Ni-s'a scos la meaz. Ni-s'a vândut mai bine zis! Ce vreți o mai bună dovadă de trădare, față de dogmele imutabile ale sfintei noastre ortodoxii, decât punerea în discuție și lăsarea în suspensie chiar a principiului care formează trunicia și viabilitatea creștinătății noastre: transsubstanțierea elemente-

lor în Sf. Taină a Euharistiei. Nu e acesta adevărul? dori să fim desmintiți numai prin publicarea fidelă a poartelor discuțiilor. Altfel, poate vom afla și din tănții anglicanilor, cari au făcut zapisul... Și multe altele...» — Fără comentariu din partea noastră!

Oficiul parohial gr. cat. Șardul Nirajului

Nr. 42—1937.

Publicație de licitație

În ziua de 18 Aprilie c. la ora 3 p. m. curatoratul parohiei gr. cat. din Șardul Nirajului va ținea licitație publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție a casei parohiale.

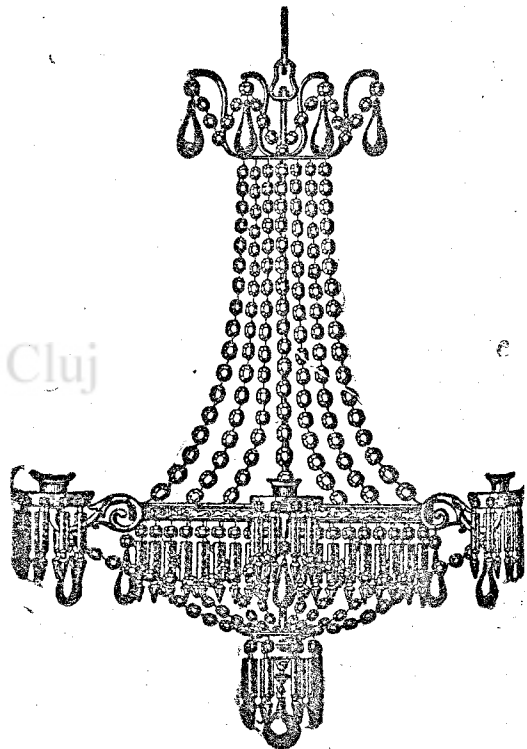
Garanța de 5% din valoarea ofertei va depune în numerar ori efecte garantate de stat.

După deschiderea ofertelor, — dacă curatoratul va afla de bine, se va proceda eventual și la licitație orală.

Planul, devizul și condițiunile de licitație speciale și generale se pot consulta zilnic la cancelaria parohială.

Șardul-Nirajului, la 17 Martie 1937.

Curatorul

Comandați Policandre

LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-cristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela sate

Tot aici găsiți Sfeșnice pentru altar, toate mărimile cu 1—3 brațe cruci de perete și cu talpă din lemn metal, nichel și argintate oricărui mărime; Berete din Klott pt. preoți Brăe, (eingulum) pt. teologi, preoți și protopopi, în diferite lățimi și culori din mătase sau lână. Se mai află: Potire, Ciborium, Cădelnițe, Chivoa aurite și argintate.

Mare depozit de Ornate și porți gata, în diferite culori, cu prețuri reduse Icoane de hârtie și picturi. Tot soiul de rechizite, imprimare, Cărți de rugăciuni și bisericesti, medalioane, rozare, și steaguri pentru Reuniunile Mariane. Teatru și Monoloage populare și școlare.

Cereți catalogul detaliat și ilustrat.